

چېرېکى وەرگەزدراو

و: شېرزاد محمد ئامىدى

لیزا و نامە بىزىبۇ

ئەگەر تاكو ئىستا سەفەرى لەندەنیت كردبىت، لەوانەيە جەزنىكەت لە جەزنىكانى بىنەمالەيى سەلتەنەتىي دىتىتىت وەك جەزنى ھاوسمەركىرى. لەم جەزنانەدا ناچاريت لە نىوان ئاپقرايەكى زۇر تىپەر بى بۇ ئەوهى بتوانى ساتىك چاوت بەو بىنەمالەيە بکەۋىت.

بەلام لەو كاتەيى كە بىنەمالەيى سەلتەنەتى لە ھاوينەھەوارى خۆيان لە «بالمورال كاستيل» دەزىن. ئەم كۆشكە كەوتۇوھەتە بلەدىيەكى سەر زۇمى ئىسڪوتلەندا لەو كاتانەدا دەبىنى كە ئەم بىنەمالەيى سوارى گالىسکەكانىيان دەبن و لە ناو شار دەسۈرۈتىنەو ژمارەيەكى كەم لە پاساوانەكانىيان بەجلوبەركى سور و سېرى و پەش دەوريان گرتۇون.

ھەموو ھەفتەيە يەكشەممە كاتىمىر^۹ ئى بىانى بىنەمالەيى سەلتەنەتى لە پېش مالى "لىزا ھىگز" تى دەپەرن بەرھەن كلىيىسە دەرقىن و ھەمېشە لىزا لە پېش مالى خۆيان لە قەراغ شەقام چاوهەروانى هاتنىيان دەكات و ئالايىكى بچووكى بريتانيايى بەدەستەوەيە بۇ بەخىرەتىن و سلاۋىكىرىن. چونكە يەكمىن جارە كە لىزا ئەم گالىسکەيەي شازادە مارگەرىتى بىنېبۇو و وەلامى سلاۋى دابۇوهەو و دەستى بۇ بلەن كەردى.

ھەربۆيەش لىزا لە ھەموو بەيانييەكانى يەكشەممە بەگەرمە و سەرما و بارانىش چاوهەروانى هاتنى گالىسکەي شازادە دەكىردى.

لە رۆزىكى مانگى كەلاۋىز بەيانى يەك شەممە كە گالىسکەي شازادە بەرھەن كە دەھەتە ھەستى كەد كە شاھزادە مارگەرىت خەرىكى خويىندەوەي نامەيەكە، لە ناكاوا نامەكە لە دەستى كەوتە خوارەوە. بەدەنگىكى بلەن گالىسکەي راڭرت و پاسەوانەكان لە ئەسپەكانىيان هاتنە خوارەوە دەستىيان كەد بەگەرەن، لىزا دېتى كە با نامەكەي بىردى بۇ كۈلانىكى تەنگ و بارىك سەرەرەي ئەوهى كە شازادە زۇر نىكەران بۇو گوايە نە دەتوانى زىاتر دوابكەۋىتتى بۇيە ئەمرى بەرۋىيەتن كەد زۇر بەخىرايى بەرھەن خوارەوەي شەقامەكە رۆيىشتەن.

لىزا ئەوهەنە چاوهەروانى كەد تاكو گالىسکەكە و پاسەوانەكان دوركە وتنەوە ئىنجا زۇر بەھۆشىيارى بەرھەن ئەو شوينەيى كە نامەكە لى ئى ون بۇبۇو رۆيىشتەن. لەو دەھوروبەرە كە كەس دىيار نەبۇو چونكە زۇرېبى خەلک خەرىكى خواردىنى نانى بەيانى بۇون و خۆيان ئاماادە دەكىردى بۇ رۆيىشتەن بۇ گالىسسا لىزا كە دىتىبۇوئى نامەكە كەوتۇوھەتە كۆئى بەراڭىرىن بۇ ئەو شوينە رۆبىي نامەكەي لە پېشت سەتلىكى زېل دېيەوە كە لەسەر كاغەزىكى باش بەدەست نۇوسرابۇو (مۆرى) شاي فەرانسىي لەسەر بۇو، لىزا نامەكەي زۇر بەورىيائى نوشستاندەوە

و خستییه ناو گیرفانی.

زۆر بەئارامى بەرھو مالاھو بەرى كەوت ھەولى دا كە خۆى كۇنترۇل بکات، لىزا دۆزىنەوهى نامەكەى لەكەل كەس باس نەکرد. كە خەريكى خواردنى نانى بەيانى بۇو، بىرى دەكردەوھ كە دەبى چى بکات. ئەگەر ئەولە جياتى شاھزادە بوايە بەدىنيايىيەوه پى خۆشحال دەبۇو بى ئەوهى كە كەس نامەكەى بخويىتتەوه بىگەرىنىتتەوه بۇ دەستى خۆى و، ناوه رۆكەشى وەكۇ نەينىيەك پارىزرابا، ئەو رۆزەش لە كىلىسا قىسەكانى قەشە لە بارەي ئەمانەت واي لى كرد ھەول بادات بەزۇوتىرين كات نامەكە بگەزىتتە خاوهندەكەى. بۆيە لە دواى كۆتايى هاتنى مەراسىمىمى كلىسا لىزا داواى لە دايىك و باوكى كرد كە دەيھويت تاكو كۆشكى ھاوينە ھەوار پىاسەيەك بکات و ئاۋوهەوايەك تازە بکاتەوه.

لە بەر دەرگاي كۆشك پاسەوانىيەك وەستابۇو، پاسەوانەكە كلاۋىيەكى رەشى درېزى پەشمى لەسەر بۇو وەك پەيکەريك وەستا بۇو، لىزا وتى ببۇورە دەمەۋىت شاھزادە مارگرىت بېيىم، پاسەوان بى ئەوهى بجولىتتەوه وتى بەداخەوه كەس بەبى مۆلەت ناتوانىتت كوا؟ مۆلەت نىيە، پاسەوان بى ئەوهى بجولىتتەوه وتى بەداخەوه كەس بەبى مۆلەت ناتوانىتت لەم دەرگاي بچىتە ژۇرەوه، جىڭ لە لىيو و زارى هىچ بەشىيەكى ترى نەجوللايەوه، لىزا بەپىداگرىيەوه وتى تو نازانى من شتىكم دۆزىيەتەوه كە هي شازادەيە من دەنلىام شازادە بېيىستى پېيەتى، پاسەوانەكە وتى توش دەتەۋى ئەو كارە بکەيت كە خەلاتىيە باشت بەدەست بکەۋىت. لىزا وتى نە من تەننیا دەمەۋى ئەو شتەيى كە هي شازادەيە بگەپىنەمەوه بۆيى جارىيەكى تر پاسەوان بى ئەوهى كە ھەرتەماشاي لىزاش بکات وتى بىرۇ ھەر كاتىك مۆلەتت ھەبۇو بگەرىيەوه.

لىزا كە لەو ھەموو دواكەوتتە بىزار بۇو وتى: چۆن دەتوانم مۆلەت وەربگرم؟ پاسەوان وەلام دايىھە وەتى من خۆشحال دەبىم ئەو كارەت بۇ بکەم بەلام بەشەرتىك نىوهى خەلاتەكت بەدەي بەمن.

لىزا سەرى لى شىوا بۇو وتى راست دەكەى؟

پاسەوان بەبى ئەوهى چاولە لىزا بکات و بې تاقھەتى وتى بىرۇ بەخىر چى لىزا لە جىيى خۆى نەجوللايەوه لەو ھەموو تەماعەي پاسەوان زۆر تۈرە بۇوبۇو بەلام هىچ كاتىك بىرى لە خەلات نەكىرىبۇوهە.

که باش بیری کردده و تی له وانیه بتوانم نیوهی خهلاتکه ت پی بدەم، پاسهوان زەردەخنه‌یەکی کرد و پارچە کاغه‌زیکی له گیرفانی دەرهینا و واژوویەکی لەسەر کرد هەروا کە دەرگای دەکردەوە لیزاي بۆ ژورده و بېرى کرد، تی له بىرت نەچى بهائى ئەو مۆلەتكە نیوهی خهلاتى توپە.

لیزاش بەگاللەتەوە و تی چون دەتوانم ئەو چاكەیەتى تۆ لە بىر بکەم.

پاسهوان کە لیزاي بەرەو ژورى چاوه‌پوانى دەبرد، لهۇى سكرتىرى چاپىيکە وتنەكان له پشت مىزىكى دارى زۇر جوان دانىشتبۇو زۇر بەبى تاقھەتى لاپەرەكانى ئەو دەفتەرە گەورەيەن کە كاتى چاپىيکە وتنەكانى تىدا دەنۈسى ھەل دەدایەوە.

سکرتىرى زۇر بە ناشىرينى و تی ئەو كچە شەيتانه كېيە؟ پاسهوان وەلامى دايەوە كە سوالەكەرىكى تر كە بەدواى خەلات هاتووه دەلىت شتىكى شازادە لايە دەيەوە پىتى بەداتەوە.

بەداخەوە كاتەكانى بەته واوى پە ناتوانىت تا چەند ھەفتەيەکى تر تۆ بېينىت. بەلام ئەگەر شتىكىم بەدىتى دەتوانم ئەمانەتەكەى بۆ بېم لىزا و تی ئىيە نازانن ئەمە مەسەلەيەکى تايەتىيە دەبى بۆ خۆم بىدەم بەشازادە.

كەواتە بىرە مانگى ئەيلوول وەرە بىزانم چ كارىكتەيە. دەتوانم بىرە خىير چى. لىزابېزازىيەوە و تى تا ئەو كاتە بەخۆى بۆ كۆشكى باكىنەام دەگەرپىتەوە.

لىزا له جىي خۆى نەجولايەو چاوى له چاوى سکرتىرىكە بىرى بۇو، سکرتىرىكە زانىيلىزا زۇر جدييە و تاكو چاوى بەشازادە نەكەويت ناپوات. لىزا و تى بۆ لە شازادە ناپرسى كە چىي ون كردووه كە پرسىت دەزانى كە خۆيىشى حەز دەكەت بەزۇوتىرىن كات بېينىت.

سکرتىرى جارىكى تر تەماشاي دەفتەرەكەى كرد و تى باشە ئەو كارە دەكەم ئەگەر بابەتەكە ئەوەندە گرنگە لەوانەيە بتوانم كارىك بکەم، بەلام تۆ دەبى نیوهی خەلاتكە بەدى بەمن، لىزا پېگەي گەيشتنى بۆ چۈونە ناو كۆشك بېيدا كرد، سەرەرای ئەوەي كە له تورەيى لىيۇي خۆى دەگەزى، بەلام توانىي خۆى كۆنترۆل بکات و تى قەبۇلە. دانىشىت چاوه‌پوانى كرد پىنج خولەك زىاترى پى نەچوو كە سکرتىرى گەرایەوە لە كاتىكدا كە پى دەكەنى و تى شازادە دەيەوە بتېينى، بەلام لە بىرت نەچى نیوهی خەلاتكە هي منه. لىزا قەولى كرد و تى من هزر و بېرىكى بەقەدەر ئەو كاتەي كە نامەكەي ون كردىبوو نىگەرانە.

که شازاده دیتی لیزا هاته ژوردوهی به سکرتیرهکه و سوپاس تو دهتوانی برؤی.
سکرتیر که دهچوو دهرگهکه له دوای خۆی پیوهنا دهرگهکه کی زۆر جوان که له داری
هامون دروست کرا بمو.

شازاده مارگریت پرسی تو کیی؟ لیزا به حومى ریزگرتن بـهـرـهـوـهـوـهـهـمـیـکـخـۆـیـ
چـهـمـانـدـهـوـهـوـهـزـۆـرـبـهـئـدـهـبـوـتـیـلـیـزاـهـینـگـگـهـوـرـهـمـ.

شازاده به پـهـشـمـانـیـیـهـوـهـ لـهـ لـیـزـاـ پـرـسـیـ بـلـیـ بـزـانـمـ چـیـتـ دـۆـزـیـوـهـتـهـوـهـ،ـ وـتـیـ نـامـهـیـهـکـ
گـهـوـرـهـمـ ئـهـمـرـقـبـهـیـانـیـ لـهـ رـیـگـهـکـلـیـسـاـ لـیـتـ وـنـ بـوـوـ،ـ لـیـزاـ دـیـتـیـ شـاهـزادـهـ لـیـ

شازاده نـامـهـکـهـیـ لـهـ لـیـزـاـ وـهـرـگـرـتـ وـکـرـدـیـهـوـهـ وـزـمـرـدـخـنـهـیـکـ بـهـسـهـرـ لـیـوـهـکـانـیـ دـاهـاتـ وـ
بـهـخـۆـشـحـالـیـ هـاـوارـیـ کـرـدـ خـواـیـهـ سـوـپـاسـ.ـ دـوـاتـرـ روـوـیـ کـرـدـ لـیـزـاـ وـتـیـ ئـهـمـ نـامـهـیـهـتـ
خـۆـنـدـوـوـهـتـهـوـهـ؟ـ لـیـزـاـ وـتـیـ نـهـخـیـرـ.ـ شـازـادـهـ هـهـرـ چـاوـیـ لـهـ لـیـزـاـ بـوـوـ بـۆـئـهـوـهـیـ لـهـ حـالـهـتـیـ ئـهـ وـتـیـ
بـگـاتـ کـهـ رـاـسـتـ دـهـکـاتـ،ـ يـاـ نـهـ،ـ لـیـزـاـ وـتـیـ منـ يـهـکـ وـشـهـیـ فـهـرـانـسـهـوـیـشـ نـازـانـمـ وـ بـهـکـسـیـشـ
پـیـشـانـ نـهـداـوـهـ گـهـوـرـهـمـ.

شازاده به خـۆـشـحـالـیـیـهـوـهـ وـتـیـ سـوـپـاسـتـ دـهـکـهـمـ ئـهـمـ نـامـهـیـهـ بـوـ منـ زـۆـرـ گـرـنـگـهـ ئـیـسـتـاـ توـ
بـلـیـ دـهـتوـانـمـ چـیـتـ بـوـ بـکـهـمـ لـهـ بـهـرـانـبـهـرـ ئـهـمـ کـارـهـیـ توـ،ـ جـ پـادـاشـتـیـکـتـ دـهـوـئـ.

لـیـزـاـ پـیـشـ ئـهـوـهـیـ قـسـهـ بـکـاـ کـهـمـیـکـ بـیـرـیـ کـرـدـوـهـ وـ وـتـیـ منـ بـۆـ خـاتـرـیـ خـلـاـتـ یـاـ پـادـاشـتـ
ئـهـمـ نـامـهـیـهـمـ بـوـ جـهـنـابـتـانـ نـهـهـیـنـاـوـهـ،ـ مـنـ ئـهـوـ کـارـهـمـ کـرـدـوـوـهـ کـهـ پـیـمـ وـایـهـ کـهـسـیـکـیـ تـرـ بـوـ منـیـ
بـکـرـدـاـبـاـیـهـ خـۆـشـحـالـ دـهـبـوـمـ.ـ بـهـلـامـ چـوـنـکـهـ بـیـوـهـیـ بـهـرـیـزـ زـۆـرـ مـیـهـرـهـبـانـنـ پـیـشـ ئـهـوـهـیـ دـاـوـاـ کـهـمـ
بـکـهـمـ دـهـکـرـیـتـ پـاسـهـوـانـ وـ سـکـرـتـیرـهـکـهـتـ بـانـگـ هـیـشـتـ بـکـهـیـتـ پـیـمـ وـایـهـ ئـهـوـانـیـشـ بـزـانـنـ منـ
خـلـاـتـ دـهـکـهـیـ خـۆـشـحـالـ دـهـبـنـ.

شازاده لـهـ وـهـلـامـداـ وـتـیـ بـوـ نـاـکـرـیـتـ بـهـدـنـگـیـکـیـ بـهـرـزـ پـاسـهـوـانـیـکـیـ بـانـگـ کـرـدـ وـ وـتـیـ زـوـوـ
پـاسـهـوـانـیـ بـهـرـ دـهـرـگـهـ وـ سـکـرـتـیرـهـکـهـمـ بـوـ بـیدـنـ.ـ بـهـگـهـیـشـتـنـیـ ئـهـوـانـ شـازـادـهـ جـارـیـکـیـ تـرـ وـتـیـ
لـیـزـاـ توـ بـهـگـهـرـانـدـنـهـوـهـ ئـهـوـشـتـهـیـ منـ خـزمـهـتـیـکـیـ گـهـوـهـتـ بـهـمـ کـرـدـوـوـهـ.ـ خـلـاـتـ کـرـدـنـ مـافـیـ
تـوـیـهـ،ـ هـهـرـچـیـ دـاـوـاـ بـکـهـیـ بـوـتـ جـیـبـهـجـیـ دـهـکـهـمـ.

پـاسـهـوـانـ وـ سـکـرـتـیرـ بـهـخـۆـشـحـالـیـ چـاوـهـرـوـانـیـ لـیـزـاـیـانـ دـهـکـرـدـ،ـ لـیـزـاـ وـتـیـ لـهـ سـهـخـاـوـهـتـ وـ
مـیـهـرـهـبـانـیـ جـهـنـابـتـانـ زـۆـرـ مـهـمـنـوـونـمـ.

ئەگەر خەلات كردنى من بەپىيى داواكارىيەكەى من بىت من بەپىداگرىيەوە داواتانلى
دەكەم دوو ھەفتە بەندم بکەن.

سکرتىر و پاسەوان بەبىستنى داواكارىيەكە ترسان و پەريشان حال بۇون شازادەش
بەتۈرپەبىي وتى لەم داواكارىيە تى ناگەم.

لىزا وتى گورەم من بۇ خەلات كردن نەهاتبومە ئىرە بەلام پاسەوانى بەر دەرگە پەيمانى
لى وەرگەرم كە نيوھى خەلاتكەى پى بەم بۇ ئەوهى بتوانم بىمە ناو كۆشك و سکرتىریش
داۋاي نيوھى ترى خەلاتكەى كرد بۇ ئەوهى ئەمېرچىگەم پى بەن بۇ چاپىيىكەوتىنى
بەپىزتان، بەھەردووكيانىش وتىبوو هاتوومە بۇ گەراندىنەوهى ئەو شتەي ونتان كردووه.

ھيوادارم ئىپوهش داواكارىيەكەى من قبۇول بکەن. نيوھى خەلاتكەم بەندە پاسەوانى بەر
دەرگە و نيوھەكەى تريشى بەسکرتىر. بۇ ئەوهى منىش پەيمانەكەم بەجى بگەيەنم. شازادە
وتى من ناتوانم داواكارىيەكەت رەت بکەمەوە بۆيە چەند پاسەوانىكى بانگ كرد و تى ئەم
زىندانىانە بېن. دواتر رۇوي كرده لىزا و تى، بەلام تو خانمە شۇخ و جوانەكە دوو كارى
گەورەي گرينىڭت بۇ منت جىيەجى كرد.

بەپىيى داواكارىيەكەى خۇت پاداشتى يەكەمت پى درا. بەلام بۇ كارە گرنگەكەى دووھەمت
واتە بۇ لە ناوبرىنى كەندەلى لەناو كۆشكى پاشايەتى دەھمەۋى پاداشتىكى ترت پى بەم.
ھەروا كە لە لىزا نزىكتىر دەبۈوهە وتى روخسارت بۇم ئاشنايە تو ھەر ئەو كچە نىت كە
بەيانىانى يەكشەممە لە كلىسا دەستم بۇ ھەل دەھىنى. بەللى كەورەم توش جاريك دەستت
بۇ بەرز كردىمەوه.

شازادە وتى باشە لە يەكشەممە داھاتوو لە جيياتى ئەوهى لە دوورەوە تەماشاي من
بکەي بەجلەتكى جوان لە قەراغ من سوارى گالىسەكەكە دەبىي و دەچىن بۇ كلىسا. لىزا
بەخۇشحالى ھاوارى كرد بۇ عاشقى ئەو كارەم زۇر خۇشە رۇزى يەكشەممە گەر توش لە
شارى (ئارى لىين) بوايەت دەتبىنى كە لىزا بەجلەتكى زۇر جوان لە ئاورىشىم و ئەتلەس لە
تەزىشت شازادە مارگەيت لە ناو گالىسەكەكە سەلتەنەتى دانىشتىووه خەرىكى سلاۋىكەن
و دەستت بەرزكەنەوهى لە ئەو كەسانەكە هاتبۇون بۇ دىتىنى لىزا ...